

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

20 Ekim 2026

Sayı : 30824082-610 - **17072455**
Konu : Yazılı Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Mustafa KURUM
Bakan

EK:
-Dosya (1 Takım)

UŞAK MİLLETVEKİLİ
SAYIN OP. DR. ALİ KARAOBA'NIN
TBMM 7/47596 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLAR

7/47596 GK 12

SORULAR

Depozito Yönetim Sistemi'nin amacı çevreyi korumak, ambalaj atıklarını azaltmak ve geri dönüşüm oranlarını artırmaktır. Bu sistemde tüketiciden alınan depozito bedeli, ambalaj iade edildiğinde tüketiciye geri ödenmektedir. Dolayısıyla depozito bedeli suyun fiyatına yapılan kalıcı bir zam değil, iade edilebilir geçici bir bedeldir.

Ancak uygulamanın başlamasının ardından birçok su markasının ve satış noktasının bu sistemi fırsat bilerek suyun çıplak fiyatına zam yaptığı yönündeki iddialar, çevreci bir politikanın piyasada fırsatçılığa dönüştürülmesi riskini ortaya çıkarmıştır. Vatandaş çevreyi korumak için depozito sistemine katılırken, şirketlerin bu sistemi bahane edip suya zam yapması kabul edilemez. Böyle bir tablo, depozito sistemine olan güveni zedeler.

Bu bağlamda;

- 1- Bakanlığınız, depozito uygulaması sonrası ambalajlı su fiyatlarında meydana gelen artışların sistemin kendisinden mi, yoksa firmaların fırsatçı fiyatlamasından mı kaynaklandığını analiz etmiş midir?
- 2- Depozito bedelinin iade edilebilir olduğu dikkate alındığında, suyun çıplak satış fiyatına ayrıca zam yapılmasını önlemek için Bakanlığınız Ticaret Bakanlığı ile ortak çalışma yürütmekte midir? Depozito sistemine geçiş öncesinde, su ve içecek firmalarının bu uygulamayı zam gerekçesi yapma ihtimaline karşı etki analizi yapılmış mıdır?
- 3- Depozito uygulamasının çevresel amacı ile tüketici fiyatları üzerindeki etkisi birlikte değerlendirilecek midir? Çevre için getirilen bir düzenlemenin su firmaları tarafından zam bahanesine çevrilmesi, Bakanlığınızca sistemin toplumsal kabulünü zedeleyen bir risk olarak görülmekte midir?
- 4- Bakanlığınız, depozito sistemine dahil firmaların uygulama sonrası fiyat politikalarını izlemek ve fırsatçı fiyatlamayı önlemek için bir denetim mekanizması kuracak mıdır? Depozito sisteminin çevresel faydasının korunması ve vatandaşın mağdur edilmemesi için Bakanlığınız hangi somut tedbirleri alacaktır?

CEVAPLAR

- 1- Depozito Yönetim Sistemi kapsamında tüketiciden alınan depozito bedeli, ambalajın iade edilmesi halinde tüketiciye geri ödenen bir bedel olup, ürünün satış fiyatından ayrı bir unsurdur.

Bununla birlikte, 1 Temmuz 2026 tarihinde başlayan ulusal entegrasyon dönemi boyunca vatandaşlardan herhangi bir depozito bedeli alınmamaktadır. Bu dönemde sistemin temel amacı; çevrenin korunması, sürdürülebilirliğin sağlanması, ambalaj atıklarının kaynağında ayrı toplanması ve geri dönüşümün artırılması ile sıfır atık hedefleri doğrultusunda vatandaşların Depozito Yönetim Sistemi hakkında

bilinçlendirilmesi ve sisteme aktif katılımının teşvik edilmesidir. Bu kapsamda, ulusal entegrasyon döneminin sonuna kadar vatandaşların sisteme katılımını desteklemek amacıyla bir teşvik mekanizması uygulanmaktadır. Dolayısıyla ulusal entegrasyon döneminde uygulanan bu mekanizma, vatandaşlara ilave bir maliyet yüklemekten ziyade, vatandaşın ve doğanın faydasını birlikte gözeten, ambalajların sisteme iade edilmesini ve geri dönüşüme kazandırılmasını teşvik eden bir uygulama niteliğindedir.

Öte yandan, depozito uygulamasının yürürlüğe girmesinin ardından ambalajlı su ve maden suyu ürünlerinde meydana gelen fiyat değişimlerinin, depozito uygulamasından kaynaklanan unsurlardan ayrı olarak değerlendirilmesi gerekmektedir. Ürünün çıplak satış fiyatında gerçekleştirilen artışların depozito uygulamasıyla doğrudan ilişkilendirilmesi mümkün olmayıp, bu tür fiyat değişikliklerinin ilgili mevzuat çerçevesinde ayrıca değerlendirilmesi gerekmektedir.

Bu kapsamda, depozito uygulamasının ürünlerin satış fiyatında haksız veya fırsatçı fiyat artışlarına gerekçe olarak kullanılıp kullanılmadığının belirlenmesine yönelik olarak ilgili kurumların görev ve yetki alanları çerçevesinde gerekli izleme ve denetim faaliyetleri yürütülmektedir.

- 2- Depozito Yönetim Sistemi'nin temel amacı çevrenin korunması, sürdürülebilirliğin sağlanması ve döngüsel ekonomi yaklaşımı doğrultusunda ambalajların ekonomiye yeniden kazandırılmasıdır. 1 Temmuz 2026 tarihinde başlayan ulusal entegrasyon dönemi devam etmekte olup, bu süreçte vatandaşlardan herhangi bir depozito bedeli alınmamaktadır. Bu dönemde vatandaşların sisteme bilinçli ve aktif şekilde katılımını sağlamak amacıyla teşvik mekanizması uygulanmaktadır.

Depozito Yönetim Sistemi tam olarak uygulamaya geçtiğinde ise depozito bedeli, “her alanın bir vereceği, her verenin de iade ettiğinde alacağı” anlayışıyla, döngüsel ekonomi politikaları çerçevesinde işleyen ve tüketici açısından kalıcı bir maliyet oluşturmayan bir mekanizma olacaktır. Bu nedenle, piyasaya sürenlerin depozito uygulamasını gerekçe göstererek tüketiciye depozito bedelinin üzerinde ilave bir maliyet yüklemesi sistemin temel mantığıyla bağdaşmamaktadır.

Bu çerçevede, ürünün çıplak satış fiyatında meydana gelebilecek artışların depozito bedelinden ayrı değerlendirilmesi ve depozito uygulamasının haksız fiyat artışlarına gerekçe olarak kullanılmaması önem arz etmektedir. Vatandaşların ekonomik açıdan mağdur edilmemesi amacıyla Ticaret Bakanlığı ile görev ve yetki alanları çerçevesinde gerekli koordinasyon ve değerlendirme çalışmaları yürütülmektedir.

- 3- Depozito Yönetim Sistemi, atıkların ekonomiye yeniden kazandırılması, doğal kaynakların korunması, çevre kirliliğinin azaltılması ve döngüsel ekonominin güçlendirilmesi amacıyla hayata geçirilmiş önemli bir çevre politikasıdır. Sistemin 1 Temmuz 2026 itibarıyla ulusal entegrasyon sürecine geçmesiyle birlikte uygulamanın yaygınlaştırılması yönünde önemli bir aşamaya ulaşılmıştır.

Bununla birlikte, çevresel amaç taşıyan bir uygulamanın tüketiciler tarafından gereksiz bir fiyat artışı olarak algılanmasının sistemin toplumsal kabulünü olumsuz etkileyebileceği değerlendirilmektedir. Bu nedenle depozito bedeli ile ürünün satış fiyatının birbirinden ayrıştırılması ve tüketicinin doğru biçimde bilgilendirilmesi önem arz etmektedir. Depozito uygulamasının gerekçe gösterilerek maliyet artışının üzerinde fiyat artışı yapılması yönündeki iddialar da bu çerçevede ilgili kurumların denetim ve incelemelerine konu edilmektedir.

- 4- Depozito Yönetim Sistemi kapsamındaki uygulamaların çevresel amaçları doğrultusunda etkin şekilde yürütülmesi kadar, uygulamanın tüketiciler açısından haksız bir maliyet unsuruna dönüşmemesi de önem taşımaktadır.

Bu kapsamda, fiyatlara ilişkin denetim ve yaptırım süreçleri ilgili mevzuat çerçevesinde Ticaret Bakanlığı tarafından yürütüldüğünden, bu hususlarda Ticaret Bakanlığı'ndan bilgi edinilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.